

REPUBLIKA

ROK XVI

ŁÓDŹ, WTOREK, 29 MARCA 1938 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY

№ 87

Senat nie rozpatrzy ustawy o zniesieniu uboju rytualnego

podczas obecnej kadencji. — Josef Budzyński zbiera podpisu pod wnioskiem o zwołanie sesji nadzwyczajnej

WARSZAWA, 28 marca.

Zdaje się w tej chwili nie ulegać już wątpliwości, iż dekret Prezydenta R. P. o zamknięciu tegorocznej zwyczajnej sesji sejm i senatu ogłoszony będzie w czwartek dnia 31 b. m. w godzinach popołudniowych po ostatnim posiedzeniu sejm i senatu, które rozpocznie się w czwartek o godz. 10.30 rano.

Plan ostatnich dni tegorocznej sesji zwyczajnej parlamentu jest już ustalony. Mianowicie odbędzie się jeszcze jedno posiedzenie plenarne senatu, i posiedzenie plenarne sejm i senatu.

Porządek obrad czwartkowego posiedzenia senatu został dziś ogłoszony, a wśród 12 punktów porządku obrad NIE ZNAJDUJEMY NA NIM PROJEKTU USTAWY O ZAKAZIE UBOJU RYTUALNEGO.

Projekt ten nie był również dzisiaj

rozpatrywany na posiedzeniu komisji senackich, a więc należy stąd wnosić, iż marszałek Prystor zdecydował się USTAWY O ZAKAZIE UBOJU RYTUALNEGO NA OBECNEJ SESJI ZWYCZAJNEJ NIE PODDAWAĆ POD OSTATECZNE ROZSTRZYGNIECIE SENATU.

Jakie będą dalsze losy tej ustawy, w związku z decyzją marszałka Prystora, dość trudno w tej chwili przewidzieć.

Ogólnie spodziewana jest sesja NADZWYCZAJNA SEJMU I SENATU, która ma się rozpocząć w drugiej połowie maja r. b., zgodnie z postanowieniami konstytucji.

Sesja nadzwyczajna sejm i senatu obradować może tylko nad sprawami, które Prezydent R. P. umieści w orędziu zwołującym taką sesję. W tym stanie rzeczy DECYZJA CO DO LOSÓW

USTAWY O ZAKAZIE UBOJU RYTUALNEGO PRZESZŁABY W RECE PREZYDENTA R. P.

Jest jednak i inna możliwość. Słychać mianowicie, iż grupa posłów, na czele której stoją pp. Dudziński i Budzyński zbiera podpisy pod wnioskiem do Prezydenta R. P. o zwołanie nadzwyczajnej sesji sejm i senatu, na porządku obrad której byłyby postanowienia nie tylko ustawy o zakazie uboju rytualnego, ale również ustawa antymasońska, ustawa utrudniająca zmianę nazwiska, której wniesienie zapowiada pos. Budzyński i szereg innych projektów ustawodawczych o tendencji zbliżonej do tych, które wymieniamy.

Poza tym istnieje już podpisany przez dostateczną ilość posłów wniosek do Prezydenta o zwołaniu nadzwyczajnej sesji sejm i senatu, celem u-

chwalenia szeregu ustaw o oddzieleniu rolnictwa. Koniecznym będzie również uchwalenie przez sesję nadzwyczajną projektów rządowych ustaw o ordynacji wyborczej do rad miejskich największych miast polskich oraz projekt ustawy o ustroju m. st. Warszawy.

W tej chwili wydaje się rzeczą pewną, iż Prezydent R. P. zwoła sesję nadzwyczajną celem uchwalenia niezbędnie koniecznych ustaw samorządowych, na tomiast co do innych — decyzja Głowy Państwa jest oczywiście w tej chwili nieznaną. Gdyby sesja zwyczajna zając się miała tylko zagadnieniami związanymi z wyborami do samorządów, to w takim razie załatwienie projektów ustawodawczych posłów Budzyńskiego i Dudzińskiego odwołoby się do przyszłej jesieni, czyli do zwyczajnej sesji budżetowej na rok 1938-39.

Równouprawnienie mniejszości w Czechach

Deklaracja premiera Hodży. — Anglia pośredniczy pomiędzy Berlinem a Pragą Chamberlain ma podjąć również akcję w sprawie uregulowania stosunków polsko-czeskich

PRAGA, 28 marca.

(PAT) Premier Hodża wygłosił dziś w imieniu rządu czechosłowackiego deklarację przez radio. Wspomniał o przyjęciu deklaracji rządu czechosłowackiego przez opinie zagraniczną, mówca poświęcił dłuższy ustęp stanowisku Niemiec, oświadczając, że oficjalnie czynniki niemieckie udzieliły Czechosłowacji zapewnienia, iż Niemcy nie mają zamiaru wtrącać się do spraw wewnętrznych tego państwa.

Odpowiedzialni reprezentanci Rzeszy z całym naciskiem ponowili w okresie wydarzeń austriackich zapewnienia, że Niemcy nie żywią wobec Czechosłowacji żadnych napaściowych zamiarów. Treść tych zapewnień została przez rząd niemiecki zakomunikowana rządowi brytyjskiemu.

Powołując się na ustępy expose premiera brytyjskiego, Chamberlaina, wygłoszonego dnia 24 bm. w Izbie Gmin, mówca zapowiedział przystosowanie stosunków narodowościowych w Czechosłowacji w ramach obowiązującej konstytucji — do nowej sytuacji, wytworzonej na skutek wystąpienia aktywistów niemieckich z rządu.

Mówiąc o zagadnieniu niemieckim w Czechosłowacji, mówca wskazał, że Czesi i Słowacy również odczuwają wzrost nacjonalizmu, lecz usiłują obiektywnie ocenić ewolucję, która zmienia mapę Europy w sąsiedztwie Czechosłowacji i wprowadziła zmiany do równowagi europejskiej.

W tym miejscu mówca zapowiedział NOWĄ FAZĘ W POLITYCE RZĄDU CZECHOSŁOWACKIEGO WOBEC MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH. Nowe przepisy mają być ujęte w skody-

fikowany system prawny. Dotychczasowe traktowanie mniejszości narodowych przez rząd praski mówca naświetlił w bardzo optymistyczny sposób.

Zakończenie swej deklaracji mówca poświęcił „dziewiętej misji Czechosłowacji w Europie”. Jak przypuszczają, wszystkie mniejszości uzyskają całkowite równouprawnienie.

PARYŻ, 28 marca.

Niedawna mowa premiera Chamber-

Nacisk Niemiec skieruje się na Południe

Papen ma objąć stanowisko ambasadora w Turcji

LONDYN, 28 marca.

Prasa angielska i koła polityczne zastanawiają się nad planami Niemiec po przeprowadzeniu plebiscytu w Austrii. Są one przekonane, iż akcja niemiecka będzie skierowana na południe: Jugosławia, Węgry, Grecja, Rumunia i Turcja będą poddane naciskowi politycznemu i gospodarczemu ze strony Trzeciej Rzeszy.

Liczne komentarze wywołała wiado-

mość o mającej nastąpić nominacji Papena na stanowisko ambasadora niemieckiego w Ankarze.

Tak samo zwracają uwagę na zbliżenie jugosłowiańsko-italskie, jako konsekwencje Anschlussu. Wyrazem tego jest wizyta ministra propagandy, Alfieriego, w Białogrodzie. Jeszcze ciekawszą jest zapowiedź przyjazdu i mowy Mussoliniego w Trieście.

laine wywarła duży wpływ na kształtowanie się opinii francuskich kół politycznych wobec zagadnień czechosłowackich. Sprecyzowanie stanowiska Anglii w tej kwestii spowodowało mianowicie we wspomnianych kołach, że poczęto wysuwać zastrzeżenie co do konieczności i szans zbrojnej interwencji Francji w wypadku napaści na Czechosłowację. Wątpliwości te zarejestrował i omówił wczoraj obszernie Pierre Do-

minique, naczelny redaktor „La Republique”, jednego z organów partii radykalnej:

FRANCJA MUSIAŁABY WYJŚĆ POZA BEZPIECZNĄ LINIE MAGINOTA,

nie mając pewności pomocy angielskiej, ani też mogąc liczyć na współdziałanie Sowietów, gdyż ani Polska, ani Rumunia nie zgodzą się na przemarsz wojsk sowieckich przez swe terytoria. W tych okolicznościach zaczyna tu coraz bardziej przeważać pogląd, iż za wszelką cenę należy unikać zbrojnego konfliktu i doprowadzić do pokojowego ułożenia się stosunków niemiecko-czeskich. W sferach zbliżonych do Quai d'Orsay, bardzo poważnie potraktowano wiadomość, iż

POŚREDNICTWA MIĘDZY RZESZĄ A CZECHOSŁOWACJĄ

w sprawie sudeckiej podjęłyby się Anglia i przypuszcza się, że mediacje takie miałyby pewne szanse przyjęcia z tego względu, że Anglia nie jest związana z Czechosłowacją żadnym sojuszem.

Twierdzą tu, że prem. Chamberlain zdecydowany jest wysunąć w najbliższym czasie w Berlinie propozycje takiego pośrednictwa, przy czym miałby on iść dalej i podjąć

PRÓBĘ POLEPSZENIA STOSUNKÓW MIĘDZY WARSZAWĄ A PRAGĄ.

Zagadnienia te były dziś przedmiotem dłuższej konferencji min. Paul Boncoura z ambasadorem francuskim w Londynie p. Corbin, wezwanych do Paryża celem szczegółowego przedstawienia nastroszeń angielskich w tej sprawie.

Podpisanie umowy polsko-litewskiej

w sprawie nawiązania bezpośredniej komunikacji kolejowej, lotniczej i pocztowo-telegraficznej

Warszawa, 28 marca.

(PAT) Dnia 28 bm. podpisane zostało w Augustowie porozumienie o bezpośredniej komunikacji kolejowej, drogowej i lotniczej oraz pocztowej, telegraficznej, radio-telegraficznej i telefonicznej, zgodnie z brzmieniem not. wymie-

nionych pomiędzy Polską i Litwą dnia 19 marca rb.

Porozumienie podpisali przewodniczący obu delegacji. Ze strony polskiej wicedyrektor departamentu politycznego MSZ, p. Tadeusz Gwiazdowski, ze strony litewskiej zaś generalny dyrektor komunikacji, inż. Tuskenis.

Poseł litewski przybywa dziś do Warszawy

W czwartek doręczy on P. Prezydentowi Rzplitej na Zamku swe listy uwierzytelniające

Warszawa, 28 marca.

Pierwszy pos. Litwy w Warszawie płk. Szkirpa, przybędzie do Warszawy we wtorek w godzinach wieczornych, drogą przez Wilno.

W środę płk. Szkirpa złoży pierwszą wizytę min. Beckowi, a w czwartek dnia 31 b. m.

DORĘCZY PREZIDENTOWI R. P. NA ZAMKU SWE LISTY UWIERZYTELNIĄCE.

Cały skład personalny poselstwa polskiego na Litwie z min. Franciszkiem Chorwatem na czele wyjeżdża z Warszawy samochodami jutro po południu i drogą bezpośrednią przez Suwałki oraz granicę polsko-litewską udaje się do Kowna, gdzie ma przybyć w środę dnia 30 b. m.

Ryga, 28 marca.

(PAT) Z Kowna donoszą: W związku ze spodziewanym 29 b. m. przyjazdem posła polskiego do Kowna, prasa litewska ponownie wzywa społeczeństwo do jaknajbardziej taktownej i uprzejmej postawy, dodając, że naród litewski znany jest z gościnności i nie wolno zepsuć tej dobrej opinii w obecnej chwili.

Ryga, 28 marca.

(PAT) Z Kowna donoszą: Akcja ugrupowań opozycyjnych, które w zeszłym tygodniu przejawiała ożywioną działalność, obecnie zupełnie osłabła. Przygotowywane przez niektóre ugrupowania antyrządowe manifestacje, które miały się odbyć wczoraj, nie doszły do skutku nie tylko z powodu zakazu władz, ale i z powodu braku manifestantów. Jedynie drobna grupka młodzieży

do której dołączyły się elementy komunistyczne, łącznie w ilości kilkudziesięciu osób, próbowała demonstrować, jednakże natychmiast i bez trudu została przez policję rozproszona.

Warszawa, 28 marca.

Przybyły wczoraj do Warszawy pierwszy dyplomata litewski, sekretarz przyszłego poselstwa Litwy w Warszawie, p. Jerzy Kairuksztis, złożył dzisiaj przed południem pierwsze wizyty w ministerstwie spraw zagranicznych, przed

stawiając się w protokół dyplomatyczny i w wydziale wschodnim.

Warszawa, 28 marca.

Wobec zbliżającego się uruchomienia komunikacji telefonicznej z Kownem władze pocztowe przeprowadziły obliczenie taryfy telefonicznej na rozmowy prywatne ze stolicą Litwy. Oplata za rozmowę z Warszawy i z centralnej Polski z Kownem wynosić będzie 9 zł. za 3 minuty. Rozmowa z Wilna do Kowna — 5.40 zł. za 3 minuty.

Szczera przyjaźń z Litwą

Uchwala klubu demokratycznego

Warszawa, 28 marca.

Klub demokratyczny powziął na ostatnim zebraniu odbytym w Warszawie uchwałę, w której uznając doniosłość faktu nawiązania z Litwą stosunków dyplomatycznych wyraża życzenie by stosunki te zostały zacieśnione i rozszerzone na podstawie kulturalnej i gospodarczej współpracy dla dobra obu narodów w myśl zasad: „Wolni z wolnymi, równi z równymi“.

Klub demokratyczny stwierdza iż dobrowolna i szczera przyjaźń Litwy z Polską pozwoli na należyte przygotowanie obu państw do obrony, przed groźbą ich zahorzościa.

Głośnie oświadczenie kanclerza Hitlera o Pomorzu jako obszarze rzekomo niemieckim — mówi rezolucja klubu demokratycznego — stanowi groźbę dla pokoju świata. Polska musi wzmocnić swą gotowość obronną i zacieśnić sojusze z demokratycznym zachodem oraz narodami bałtyckimi.

Równocześnie sekcja młodych klubu demokratycznego wydała odezwę, w której zapowiada walkę o reformę rolną bez wykupu, tolerancje narodowościową i religijną, 5 przymiotnikowe wybory, powszechne bezpłatne nauczanie, sprawiedliwość i równość.

Emigracja z Polski będzie utrudniona

wskutek uchwalenia ustawy o pozbawieniu obywatelstwa

Warszawa, 28 marca.

Komisja prawnicza senatu przyjęła dziś bez żadnych zmian uchwalony projekt ustawy o pozbawieniu obywatelstwa polskiego. Wobec tego projekt ten znajdzie się na jutrzejszym posiedzeniu senatu i najprawdopodobniej będzie również przyjęty bez żadnych poprawek.

Oznacza to, że projekt nie wróci już do sejmu i jutrzejsza uchwała będzie ostateczna. W związku z tym zwracają uwagę, że w kołach działaczy emigracyjnych uchwalenie tego projektu wzbudziło najwyższe niezadowolenie.

Podczas całego szeregu narad odbytych przez kierowniczych działaczy na polu emigracji w ciągu ostatnich dni ustalono niezbicie, iż wprowadzenie do życie ustawy o pozbawieniu obywatelstwa polskiego zamyka ostatecznie i tak już bardzo niewielką emigrację z Polski. Nietylko zresztą emigrację żydow-

ską i nie tylko ogólną emigracją osadniczo-rolną, ale nawet emigrację sezonową robotniczą, dla której corocznie otwieraly się drzwi wielu krajów, jak np. Francji, Niemiec, Estonii, Łotwy itp.

Jest rzeczą jasną — wyjaśniają nam działacze emigracyjni, — że niektóre państwa, przyjmujące nawet emigrantów, bądź osadników-rolników, bądź robotników na roboty sezonowe, przewidują możliwość naturalizacji tych emigrantów w razie jeżeli pozostaną oni na stałe w kraju, który udzielił im gościnny, ziemi i pracy. Nie jest jednak możliwe, iż kraje emigracyjne z góry zrezygnowałyby z możliwości wysiedlenia takich emigrantów, którzy okazały się dla państwa niedogodni z najróżniejszych przyczyn. Wobec uchwalenia projektu o pozbawieniu obywatelstwa polskiego, każdy kraj emigracyjny musi się liczyć z tym, że po upływie pewnego okresu

czasu, władze administracyjne Polski mogą w stosunku do emigrantów wykonać ustawowe konsekwencje i pozbawić ich obywatelstwa polskiego. Emigrant taki staje się dla państwa emigracyjnego ciężarem wręcz nieznosnym, jeżeli nawet dopuści się przestępstwa politycznego, czy politycznego i wysiedlenie jego staje się niezwykle trudne, bądź w przeważającej liczbie wypadków niemożliwe.

Oczywiście, że żaden kraj emigracyjny nie zechce brać na siebie z góry tak poważnego obciążenia i wobec tego przed emigracją z Polski drzwi szczelnie zamknie.

W obliczu starań o rozszerzenie możliwości emigracji z Polski najnowsza ustawa wzbudza więc zrozumiałe niezadowolenie wśród tych, którzy powołani zostali do poszukiwania możliwości emigracyjnych.

Narada na Zamku

z udziałem Marszałka Smigłego-Rydzę

WARSZAWA, 28 marca.

(PAT) Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś, w obecności p. Marszałka Smigłego-Rydzę, p. prezesa rady ministrów, gen. Stawo-Składkowskiego, i wicepremiera, inż. E. Kwiatkowskiego, którzy referowali o bieżących pracach.

KAHAN PIOTRKOWSKA 80
SUKNA I KORTY

Za miem i ludzie

Współczesne dzieci

Wielkie czyny popelnione przez dzieci

Dzisiejsze dziecko nie jest już ową rozpieszczoną, delikatną istotą, jak za dawnych czasów lecz dzielnym, małym człowieczkiem, który niekiedy lepiej sobie radzi w życiu, aniżeli dorośli.

Taką małą bohaterką np. była czteroletnia córka kapitana okrętu pasażerskiego, kursującego przed wojną między Hamburgiem a Nowym Yorkiem. Pewnego dnia w okręt, który znajdował się pośrodku oceanu, uderzył piorun, na skutek czego wybuchł pożar. Podróżujących ogarnęła straszna panika. Wszystkie rzuciło się na pokład i każdy chciał, jako pierwszy dostać się do jednej z łodzi ratowniczych. Gdy mała córka kapitana, wychodząc z kajuty, ujrzała tłum krzyczących, tłoczących się i odpychających nawzajem ludzi nie mogła pojąć, dlaczego wszyscy są tak zrozpaczeni. Stała na lawce i zawołała głośno, lecz spokojnie:

— Uspokójcie się! Przecież tatuś już gasi ogień!

Słowa dziecka podziałały, jak cud. Żaden z pasażerów w zdenerwowaniu i strachu nie pomyślał o gaszeniu ognia. Dopiero mała dziewczynka przemówiła im do sumienia i wszyscy rzucili się na

pomoc kapitanowi i załodze okrętu, który przybył do Nowego Yorku z niewielkim uszkodzeniem.

Do willi pewnego kupca w Bremie zakradł się kiedyś w nocy dawno poszukiwany włamywacz. Właśnie wybierał z kasy wszystkie pieniądze, gdy nagle ci-chotko otworzyły się drzwi i na progu ukazała się pięcioletnia córka kupca. Nie mogła zasnąć tego wieczoru, a słysząc, że w sąsiednim pokoju ktoś się porusza, wstała, by zobaczyć, kto tam jest. Mała odrazu zorientowała się, co zaszło. Złodziej chciał się na nią rzucić lecz dziecko w swej nocnej koszulce przystąpiło odważnie do stolika, na którym stały różne szklane przedmioty i powiedział głośno:

— Jeżeli pan w tej chwili nie wyjdzie stąd, przewrócę stolik: —

Włamywacz stanął, jak wryty. Jeśli mała spełni groźbę, cały dom się zbiednie. Przez kilka chwil stał niezdeterminowany — i to wahanie się było jego zgubą. Pan domu bowiem pracował wraz ze swym prokurentem w jednym z dalszych pokoi. W ciszy nocnej dotarł do niego delikatny głosik jego córki i zanim

złodziej zorientował się w sytuacji, został on rozbrojony i pokonany przez dwóch mężczyzn. Sąd bremeński publicznie wyraził małej, odważnej dziewczynce swoje uznanie.

Angielscy psychologowie współpracując z wychowawcami i sędziami nieletnich, usiłowali ustalić jakie są najbardziej niebezpieczne dzieci państwa brytyjskiego.

Gdy Pat Page ukończył 11 lat, odezwała się w nim żyłka awanturnika. Postanowił w skrzyni od mydła przepłynąć przez ocean. Zalepił wszystkie szpary smołą, zaopatrzył się w żywność, umieścił w swej skrzyni zapas wody i małą maszynkę spirytusową i, pożegnawszy się ze starszym o dwa lata bratem, który był we wszystkim wtajemniczony, wyruszył w drogę. Starszy chłopiec, widząc, iż Pat istotnie wypłynął na morze w swej prymitywnej łodzi, pomyślał o rodzicach i o niebezpieczeństwie grożącym bratu, i zaalarmował łódź ratunkową. Mały Pat jednak odpłynął już o dwa kilometry od brzegu, zanim można go było przetransportować ze skrzyni od mydła do solidniejszej łodzi. Śmiał się wesoło i oświadczył, iż nie odczuwał żadnego strachu. W skrzyni woda podniosła się już na 10 cm. wysokości.

Bliźniacy Stanley i Maurice Kebly mieszkali z rodzicami na osamotnionej

farmie w Australii. Pewnego dnia ojciec kazał chłopcom udać się do najbliższej większej miejscowości po środki żywnościowe. Mieli pójść wąską boczną drogą, ponieważ główna droga była zamknięta na skutek powodzi. Bracia dotarli do osiedla bez żadnych przeszkód, wracając jednak postanowili skrócić sobie drogę. Wąską dróżkę bowiem, którą przybyli do osiedla, szło się prawie dwa razy dłużej, aniżeli główną drogą. Chłopcy dostali się jednak w zatopy wód i musieli wdrapać się na wysokie drzewo. Tam pozostali przez siedem dni. Na szczęście mieli przy sobie żywność, po którą wysłali ich rodzice. Nareszcie po tygodniu woda ustąpiła i chłopcy wesołym nastroju i dumni z przeżytej przygody powrócili do domu. Można wyobrazić sobie radość rodziców, którzy stracili już wszelką nadzieję, iż bliźnięta żyją.

Godna podziwu jest także odwaga trzynastoletniego Jerzego Savage z Manchesteru, który postanowił wyrwać się z szarzyzny życia codziennego i obejrzeć sobie świat. Jako ślepy pasażer przepłynął on ocean. W ciągu 9 miesięcy przebył 17.000 mil, zarabiając na życie sprzedażą kart pocztowych i t.p. Wreszcie wrócił do domu, zdrowy i cały, zaspokowszy nieco swą żyłkę awanturniczą.

Takich dzieci, których odwaga graniczy niekiedy z szaleństwem, mnóstwo jest na całym świecie. J. Dreyer.

Czy Anglia zwiększy imigrację do Palestyny?

Obecna sytuacja wojskowa W.-Brytanii, a problem palestyński — Ośrodek arabski w Londynie prowadzi propagandę antybrytyjską

Londyn, 28 marca. Organ brytyjskiego komitetu palestyńskiego „Palestin” zamieszcza artykuł wstępny, omawiający sytuację międzynarodową i dalsze perspektywy usiłując przy tym w tym kontekście oświetlić problem imigracji do Palestyny.

Wskazując na niebezpieczeństwo, grożące Czechosłowacji po aneksji Austrii i po sukcesach generala Franco w Hiszpanii, wspomniane pismo stwierdza m. in.: „Po Czechosłowacji, nie koniecznie może natychmiast, lecz również bez wielkiej zwłoki, wysunie się hasło kolonii, które nie jest o tyle ważne samo przez się, ile z powodu niebezpieczeństw, jakie się za tym kryją. Teoretycznie można sobie wyobrazić świat złożony z zgermanizowanej Europy w przyjaznym kontakcie z pozakontynentalnym Imperium Brytyjskim. Jest to jednak naga teoria. W rzeczywistości Imperium Brytyjskie stoi w obliczu największych niebezpieczeństw od czasu Napoleona a może całych swoich dziejów.

Izolacja nie zdoła odwrócić niebezpieczeństwa, izolacja nie jest żadnym rozwiązaniem. Potrzebni nam są przyjaciele, z którymi moglibyśmy się zespo-

lić, lecz liczba ich jest przeraźliwie niska. Gdy dojdzie do walki, rozegra się ona w dużej mierze o Morze Śródziemne i na jego obszarach. Podczas wojny światowej mieliśmy po naszej stronie poza Francją również Włochy i Grecję. Obecnie liczyć się należy z tym, że obydwa te państwa będą przeciwko nam. Natomiast powstaje możliwość żydowskiej Palestyny. Nikt nie będzie naturalnie sugerował, że jest to odpowiedni równoważnik, lecz wartość jego jest o tyle większa, o ile większa jest nasza izolacja. Siły lokalne — oświadczył niedawno minister wojny — są nieocenione, o ile pozwalają zredukować liczbę regularnych wojskowych oddziałów brytyjskich. Zasięg sił lokalnych w Palestynie może być przez nas samych ustalony. Zależy to od polityki imigracyjnej. Gdyby u nas urząd kolonialny pracował ręką w rękę z ministrem wojny, prowadziłoby to raczej do zachęcania, nie zaś do ograniczania imigracji do Palestyny“.

Londyn, 28 marca.

Posel R. W. Sorensen (Labour Party) na ostatnim posiedzeniu Izby Gmin interpelował ministra kolonii, czy zwrócił on uwagę na trwającą wciąż propagandę arabską, która zarzuca wojsku i

policji w Palestynie bezwzględność, czyny bezprawne oraz okrucieństwo. Jakże kroki zamierza minister czynić, aby przeciwdziałać tej propagandzie, w szczególności zaś czy przeprowadził dochodzenie w sprawie tych zarzutów, celem ogłoszenia jego wyniku.

Ormsby Gore: Odpowiedź moja na pierwszą część pytania jest pozytywna. Propagandę tę uważam za dyskredytującą, opartą na jaskrawym fałszu, przesadzie i nie zamierzam przysparzać nowych kłopotów administracji palestyńskiej przez nakładanie na nią obowiązku badania bezsensownych zarzutów przeciwko brytyjskim siłom zbrojnym, które zwalczają morderstwa i rabunek.

Posel Serensen: Czy wiadomo jest ministrowi, że wiele tych zarzutów szerzy ośrodek arabski w Londynie i czy poświęca on uwagę publikacjom tego ośrodka, celem zbadania zarzutów, zawartych w pewnym organie.

Ormsby Gore: Wszystkie zarzuty pochodzą z ośrodka arabskiego z Londynu i wszystkie są kłamliwe.

Lady Astor: Czy prawdą jest, że Palestyna była przez pewien czas spokojnie rządzona przez nieliczną policję brytyjską?

Pytanie to pozostało bez odpowiedzi.

Powstańcy zajęli miasto Lerida

Wojska włoskie, walczące w Hiszpanii, maszerują w kierunku Morza Śródziemnego

SALAMANKA, 28 marca.

(PAT) Radiostacja gen. Franco nadała wieczorem wiadomość o kapitulacji m. Lerida.

SARAGOSSA, 28 marca.

(PAT) Wojska nawarskie i marokańskie zajęły dziś nad ranem Fraga. Most pontonowy zbudowany przez saperów armii gen. Jague, otwarty został o godz. 11-ej. W czasie tej akcji ani lotnictwo, ani artyleria nieprzyjacielska nie były czynne.

RZYM, 28 marca.

(PAT) Korespondenci włoscy donoszą z frontu katalońskiego, że odwrót wojsk rządowych trwa.

Schacht w Brukseli

Berlin, 28 marca.

(PAT) Prezydent Banku Rzeszy, dr Schacht, przybędzie w czwartek do Brukseli, celem rewizytowania gubernatora Banku Belgijskiego, Janssena, który przed paru dniami bawił w Niemczech.

Churchill opuścił Paryż

Paryż, 28 marca.

(PAT) Winston Churchill odjechał o godz. 21.50 do Londynu.

NOWE, NIEZWYKLE PRZYGODY:

Tima i Toma,
Kubusia Włóczykija,
Tarzana,
Wesołej rodzinki,
Księcia Karola,
Hrabiego Monte Christo

oraz bogaty dział:

powieściowy,
sportowy,
filatelistyczny,
krajoznawczy,
rozrywkowy.

znajdziecie w nowym
13-TYM NUMERZE
tygodnika

Wędrowiec

który już ukazał się w sprzedaży
I KOSZTUJE TYLKO 10 GR.

Dowództwo wojsk rządowych skoncentrowało obronę na południe od rzeki Ebro pomiędzy Alcamiz i Castellote, celem zagrożenia gwałtownie nacierającym legionistom włoskim drogi na m. Tortosa, którego zdobycie oznaczałoby dotarcie do Morza Śródziemnego i odcięcie Walencji od Barcelony. Wobec

natarcia oddziałów włoskich, wojska rządowe muszą cofać się również na innych frontach.

SARAGOSSA, 28 marca.

(PAT) Wojska gen. Franco zajęły dziś przed południem m. Barbastro. Miasto stoi w płomieniach.

Lekarze warszawscy

przeciwko paragrafowi aryjskiemu

Warszawa, 28 marca.

W sobotę odbyło się walne zebranie sprawozdawcze Zrzeszenia Lekarzy Ubezpieczalni Warszawskiej. Zebranie poświęcono sprawozdaniom z całości prac zarządu i innych władz Zrzeszenia oraz wyborom komisji rewizyjnej. Zebranie odbyło się pod znakiem ustalenia stosunku ogółu członków Zrzeszenia wobec stanowiska, zajętego przez zarząd w odniesieniu do polityki ogólnokrajowego Związku Lekarzy Państwa Polskiego. Zarząd Zrzeszenia Lekarzy Ubezpieczalni Społecznej w Warszawie uznał pozostawanie dalsze w Związku

Lekarzy R. P. za niemożliwe, bowiem Zrzeszenie w szeregach swych liczy również członków lekarzy Żydów. Zebranie sobotnie wykazało całkowitą solidarność z decyzją zarządu. Mimo dużej mobilizacji sił endeckich żywiły demokratyczne znaczną większością uchwały absolutorium i podziękowanie zarządowi za całość jego działalności.

Dla osób otyłych i muskularnych, u których występują objawy pełnokrwistości, kilkutygodniowa kuracja prawdziwą naturalną wodą gorzka Franciszka-Józefa — pełna szklanka co rano na czczo — jest ze wszechmiar wskazana.

Dwie kobiety spłonęły w Poznaniu

podczas pożaru jednej z altanek podmiejskich

Poznań, 28 marca.

(PAT) Dzisiaj nad ranem wybuchł z niewyjaśnionych na razie przyczyn pożar w jednej z altanek podmiejskich przy ul. Łukaszewicza w Poznaniu. W ogniu zginęły dwie kobiety, mieszkające w altance, 51-letnia Katarzyna Ma-

dra, właścicielka parceli i jej służąca, Helena, nieznanego nazwiska. Istnieje przypuszczenie, że ogień został podłożony w czasie snu obu kobiet. Przybyła na miejsce straż pożarna nie zdołała uratować obu kobiet.

Osadzenie na roli imigrantów żydowskich we Francji

Plan francuskiego ministerstwa pracy

Paryż, 28 marca.

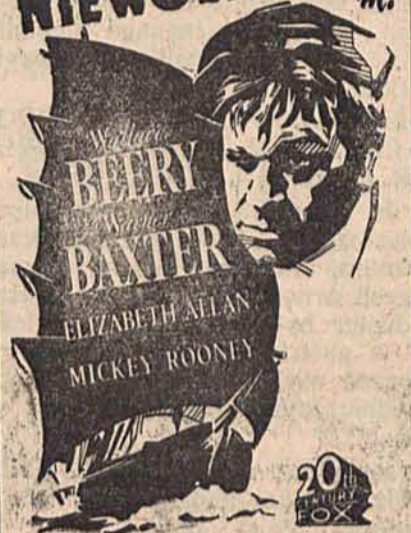
W rozmowie z przedstawicielem ŻAT-nej podsekretarz stanu w ministerstwie pracy, Philippe Serre, zakomunikował szereg szczegółów, dotyczących planu skolonizowania we Francji 8.000 nielegalnych imigrantów żydowskich. Na wstępie min. Serre zaznaczył, że plan ten nie został jeszcze zatwierdzony przez rząd, ma jednak wszelkie szanse uzyskania jego aprobaty. Plan ma objąć tych Żydów z krajów środkowo- i wschodnio-europejskich, którzy przybyli do Francji przed i w czasie trwania Wystawy Światowej i pozostali w kra-

ju bez zezwolenia władz. Planem nie będą natomiast objęci nielegalni imigranci, przybyli do Francji po zamknięciu wystawy. Intencją projektodawców, jest przede wszystkim odciążenie rynku pracy w miastach. Głównie chodzi o zmniejszenie bezrobocia i o uniknięcie deportacji.

Min. Serre zwoła w niedługim czasie konferencję przedstawicieli centralnych organizacji żydowskich i zgłosi wnioski w zakresie zagwarantowania sumy 20 milionów franków, potrzebnej na realizację planu.

Cień, ścigany przez wszystkie floty świata...

STATEK
NIEWOLNIKÓW

Następny program

GRAND-KINA

Największy ze wszystkich morskich dramatów!

Aresztowanie inżyniera szwedzkiego w Szwecji

Sztokholm, 28 marca.

(PAT) Szwedzka agencja telegraficzna donosi, że w ZSRR aresztowano inżyniera szwedzkiego Koelmsa z żoną, pod zarzutem działalności kontrrewolucyjnej. Aresztowanie nastąpiło w chwili, gdy małżonkowie Koelms przygotowali się do wyjazdu z ZSRR.

Dyktatorskie pełnomocnictwa dla Roosevelta

WASZYNGTON, 28 marca.

(PAT) Senat przyjął dziś 49 głosami przeciwko 42 projekt ustawy upoważniającej prez. Roosevelta do przeprowadzenia reorganizacji departamentu wykonawczego. Opozycja twierdzi, że ustawa ta nadaje de facto prezydentowi dyktatorskie pełnomocnictwa. Projekt ustawy odesłano do izby reprezentantów.

Partia hitlerowska na Węgrzech

Budapeszt, 28 marca.

(PAT) W uzupełniających wyborach do parlamentu został posłem przedstawiciel radykalno - prawicowego programu, Hubay. Oświadczył on reprezentantom prasy, że zapowie w parlamencie utworzenie nowej węgierskiej partii narodowo - socjalistycznej.

250 nagród konkursowych!

dla Czytelników

„Co Tydzień Powieść”

Szczegóły —

w najnowszym, 251-ym numerze CTP, zawierającym całość powieści p. t.:

Tajemnica wilka morskiego

KACIK PRZYJACIÓŁ — ROZRYWKI UMYSŁOWE.

Do nabycia wszędzie.

CENA 10 GROSZY.

Złapał kozak tatarzyna...

Japonia chce skończyć wojnę,

bo ma już dość sukcesów, ale Chińczycy oświadczają, że walka dopiero się rozpoczęła...—Dr. Wellington Koo o sytuacji na Dalekim Wschodzie

Podczas gdy Europa przeżywa dramatyczne dni z powodu wydarzeń i powikłań międzynarodowych — na Dalekim Wschodzie w dalszym ciągu grają armaty i nic nie wskazuje na to, by zbrojny konflikt miał się w krótkim czasie skończyć.

— Wojna się dopiero zaczyna — oświadczył premier japoński ks. Konoye

— Wojna się dopiero zaczyna — oświadczył generalissimus chiński Cziang-Kai-Szek.

Tak, jak gdyby akcja zbrojna trwała dopiero kilka dni, jakgdyby nie było wielkich bitew, które wyniszczają kraj, jakgdyby nie było jeszcze penetracji japońskiej na terytoriach chińskich.

Japonia komunikuje, że nie przerwie działań wojennych, dopóki cel nie będzie osiągnięty. Jaki to cel — wiadomo. Podbicie całych Chin. Rząd chiński oświadcza, że nie przerwie działań wojennych, dopóki cel nie będzie osiągnięty. „Jaki to cel — też wiadomo”. Do-

póki ostatni żołnierz japoński nie zostanie przepędzony z terytorium chińskiego

Delegat republiki chińskiej przy Lidze Narodów, dr Wellington Koo, udzielił, prasie przed kilku dniami wybitnie interesującego wywiadu. Pozwala on zorientować się dokładnie w obecnej sytuacji na Dalekim Wschodzie.

— Czy Europejczycy zdają sobie sprawę, jaki niewyczerpany rezerwuariat ludzkich przedstawiają Chiny? — mówi Wellington Koo. — Czy Euro-

pa rozumie, że naród chiński nie zna strachu przed śmiercią? Na froncie ginie obecnie wiele istnień, giną od kul i pocisków japońskich setki tysięcy ludzi, ale proszę sobie uzmąślić, że normalnie giną w Chinach miliony osób rocznie wskutek epidemii i powodzi. I dlatego śmierć w moim kraju nikogo nie przeraża. Tymbardziej, że ci, którzy giną obecnie na froncie, wiedzą, dlaczego umierają, wiedzą, za co oddają swe życie. Może to brzmieć jak paradoks, ale kto wie, czy nie należałoby dziękować Japonii za to, że rozpoczęła te wojny. Proszę sobie przypomnieć sytuację, jaką przeżywał mój nieszczęśliwy kraj.

— Chiny były krajem wiecznych rewolucyj, wiecznych buntów. W ciągu wielu wieków te permanentne rewolucje były kierowane przeciwko panującym dynastiom. Gdy padł tron, rozpoczęły się walki domowe. Niemal każda prowincja utworzyła własne wojsko, własny rząd i Chińczycy mordowali się wzajemnie, miast wspólnie budować wielkość i potęgę kraju. Japonia spowodowała, że nastąpiło zjednoczenie całego narodu. W Chinach zrodziło się poczucie wspólnoty narodowej. Japonia dała Chińczykom to, czego nie osiągnęliby oni sami być może w ciągu jeszcze kilkudziesięciu lat. Dziś nie ma już wrogich prowincji. Dziś są Chiny. I te Chiny nie przestaną walczyć.

— Nie należy przejmować się zupełnie dotychczasowymi sukcesami Japończyków w Chinach. Na te rzeczy nie można spojrzeć z punktu widzenia Europy. Wszystkie wojenne zdobycze terytorialne Japończyków nie mają dla Japonii żadnego znaczenia i bardzo niedługo świat się już o tym przekona. Japończycy mogą zdobyć jeszcze dziesięć wielkich miast chińskich, mogą zdobyć jeszcze pięć prowincji chińskich — to nie ma żadnego znaczenia. Nie zdolają utrzymać zdobytych terytoriów. Najlepszym tego dowodem jest, że nie mogą przerwać działań wojennych, mimo, że byliby tego pragnęli.

— Był okres — mówi dr Wellington Koo — kiedy uważaliśmy na naszych wrogów ludzi białej rasy. Zbyt wiele, trzeba to przyznać, było niesprawiedliwości i krzywdy, jakiej dopuszczali się biali w stosunku do ludności chińskiej. Aż przyszedł moment, kiedy naród chiński zrozumiał, że biali nie jest najgorszym zlem. Kiedy musiał dokonać wyboru pomiędzy hegemonią Europy a panowaniem Japonii. Otróż to byłoby przyszłościowym przejściem z deszczu pod rytmę. Likwidować hegemonię Europy przy pomocy Japonii — to stracić niepodległość.

— Nie chcemy być niewolnikami Europy, ale nie chcemy także hegemonii Japonii. I dlatego Japonia nie może na nas liczyć w swej akcji przeciwko rasie białej. Wojna obecna stworzyła między nami nieprzebytą tamę. Nigdy już nie może zapanować między nami przysięga. A dziś, niechaj Japończycy obwieszczają światu o swych sukcesach na terytorium chińskim. Cziang-Kai-Szek oświadczył: „Wojna dopiero się zaczyna”. Tak będzie. Przekonamy się niebawem, co była warta penetracja Japończyków w głąb Chin. Japonia jest już całkowicie zmobilizowana. A my posiadamy jeszcze niewyczerpane rezerwy. Ks.

KINO EUROPA

Pocz. 4, 6, 8, 10
DZIŚ PREMIERA!
Motto: „Gdy dają nam broń do ręki...
Film potężniejszy od „TOWARZYSZY BRONI”

PO WIELKIEJ WOJNIE

Genialna realizacja
W. S. VAN DYKE'A
W r. g.
SPENCER TRACY
niezapomniany z filmu
„BOHATEROWIE MORZA”
GLADYS GEORGE
najslawniejsza tragiczka
bohaterka filmu
„GRZECH MŁODOŚCI”
FRANCHOT TONE
znakomity amant ekranu
Mocni i słabi, bohaterowie
i tchórze, karierowicze i wy-
kolejeńcy—oto postacie filmu
„PO WIELKIEJ WOJNIE”!!!

Za usiłowanie przekupienia urzędnika

sąd skazał Holand na 1 rok i 3 m-ce więzienia i 200 zł. grzywny

Przed sądem okręgowym odpowiadał wczoraj 29-letni Wolf L. Holand, zamieszkały przy ul. Rzgowskiej 7, odpowiadający za usiłowanie przekupienia urzędnika na służbie i zniszczenie dokumentu.

Do Holanda przybyli w dniu 6 grudnia dwaj urzędnicy 6 urzędu skarbowego, celem dokonania rewizji osobistej. Rzecz działa się o godzinie 7 rano. Rewizja ujawniła kilka weksli na łączną sumę 1100 złotych. Holand tłumaczył, że weksle nie są jego własnością, próbował je urzędnikom wyrwać i wreszcie podarł je, a potem prosił ich o niespisywanie protokołu z zajęcia i ofiarowywał po

50 złotych za milczenie.

Oskarżony nie przyznał się do winy. Weksle się podarły, gdy je próbował z rąk urzędników odebrać, a pieniądze nie proponował im wcale.

Świadkowie, przede wszystkim obaj obecni w mieszkaniu oskarżonego urzędnicy, zeznawali jednak inaczej.

Sąd skazał Holand na rok i 3 miesiące więzienia i 200 zł. grzywny oraz na utratę praw na 5 lat.

Odpowiadający z wolnej stopy, został skazany zaarrestowany na sali sądowej aż do złożenia kaucji w wysokości 2000 złotych. (I).

Pirc nadal prowadzi

w międzynarodowym turnieju szachowym w Łodzi

W dniu wczorajszym rozegrana została w lokalu Łódzkiego Towarzystwa Zwoleńników Gry Szachowej 9-ta runda międzynarodowego turnieju szachowego.

Oczekiwane z wielkim zainteresowaniem spotkanie obu liderów turnieju Stahlberga z Pircem miało przebieg naogół spokojny. W indyjskiej partii w rekordowym czasie doszło do końcówki z różnokolorowymi gośćmi, w której mistrz szwedzki bezskutecznie próbował wykorzystać swą minimalną przewagę. Po kilku posunięciach obaj zgodzili się na remis.

Trezeci pretendent do 1 nagrody Eliskses miał za przeciwnika Gerstenfelda, który obok dr. Tartakowera narazie najlepiej bronił godność szachów polskich. Eliskses zańczył niebezpieczny atak na skrzydle królewskim przeciwnika. Doskonałą obroną Gerstenfeld odparował wszystkie groźby, po czym wytworzył dla siebie równą końcówkę, wynik której nie nastąpił już żadnych wątpliwości.

Sensacyjny przebieg miała partia dr. Tartakower — Menchik. Mistrz Polski początkowo ostro zaatakował mistrzynie świata, która do brze się obroniła, skolei sama przechodząc do kontrataku, zdobywając jakoś. Po dalszych perypetiach partia w 43 posunięciu zakończyła

się pokojowo. Takim samym wynikiem zakończyły się partie Najdorf — Kolski, P. Frydman — Steiner, Regedziński — Foltys i Appel — Petrov. Dr. Seitz z Sulikiem zdobył jakoś, partia jednak nie została zakończona. W przerwanej pozycji dr. Seitz ma szansę na wygraną.

W dokończeniu przerwanych partii z poprzednich rund dr. Tartakower po 10-godzinnej grze wreszcie zwyciężył mistrza węgierskiego Steinera. Regedziński, który odłożył partię w pozycji gorszej zremisował z mistrzynią świata, zaś Eliskses pokonał swego rodaka dr. Seitz. Appel nie wznawiając gry poddał swą beznadziejną końcówkę z Steinerem.

Punktacja turnieju po 9 rundzie: Pirc (Jugosławia) — 7 p., bez przegranej, Stahlberg (Szwecja) — 6 i pół p., bez przegranej, Eliskses (Austria) — 6 p., bez przegranej, dr. Tartakower (Polska) — 5 i pół p., Gerstenfeld (Łódź), Foltys (Czechosłowacja) — po 5 p., P. Frydman (W-wa), Kolski (Łódź), Petrov (Łotwa), Regedziński (Łódź) — po 4 i pół p., Appel (Łódź), Najdorf (W-wa), Steiner (Węgry) — po 4 p., mgr. Sulik (Lwów) — 2 i pół p., Menchik (Anglia) — 2 i pół p., dr. Seitz (Niemcy) — 1 (I) p.

Parcele budowlane przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej do sprzedania

Zgłoszenia do p. Hermana, ul. Piotrkowska 51, prawa oficyna, I piętro od 10—12 w południe i od 4—5 po południu w dni powszednie

„PALACE” Rewelacyjna zniżka cen! Ostatnie 2 dni

80 1⁰⁹ 1⁵⁰ zł. na wszystkie seanse!

Nieście pomoc najbardziej

ORTANCERKI Fascynujący temat w niezwykle śmiałym ujęciu!

